



UNIwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Liturgika		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku		Rok akademicki: 2013/2014
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status modułu: obowiązkowy
Specjalność: muzyka kościelna	Rok / semestr: I/I, II	
Język modułu: polski (angielski, niemiecki)	Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 30
Koordinator modułu	Kierownik Zakładu Dyrygentury Chóralnej	
Prowadzący zajęcia	ad. dr Karolina Mika	
Cele modułu	Przygotowanie teoretyczne do pracy muzyka kościelnego pełniącego funkcje organisty, chórmistrza, kantora. Zapoznanie z treścią i znaczeniem obrzędów liturgicznych kościoła rzymskokatolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli muzyki w liturgii.	
Wymagania wstępne	Brak	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)		
W01 ¹	Rozumienie treści oraz znaczenia obrzędów liturgicznych kościoła rzymskokatolickiego po Soborze Watykańskim II.	S_W04
W02	Znajomość oraz rozumienie celów, przymiotów (świętość, piękność formy, powszechność) oraz funkcji muzyki w liturgii w świetle dokumentów kościoła katolickiego.	S_W05 S_W06
W03	Rozumienie znaczenia ciągłości procesu rozwoju muzyki liturgicznej na przestrzeni wieków dla utrzymania tożsamości kulturowej kościoła zachodnioeuropejskiego. Rozumienie potrzeby dostosowywania oprawy muzycznej liturgii do potrzeb współczesnej liturgii oraz konieczności respektowania wielowiekowej tradycji muzyki kościoła rzymskokatolickiego.	S_W04
W04	Znajomość historii rozwoju liturgii kościoła rzymskokatolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli muzyki w poszczególnych obrzędach liturgicznych na przestrzeni wieków. Znajomość podstaw formy oraz układu mszy św. wg rytu trydenckiego.	S_W05
W05	Znajomość treści teologicznej tekstów liturgicznych zarówno w języku polskim, jak i ważniejszych tekstów łacińskich.	S_W01

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)		
U01	Umiejętność kształtowania oprawy muzycznej liturgii w zgodzie z wytycznymi dokumentów kościoła rzymskokatolickiego.	S_U03
U02	Umiejętność rzeczowej (tj. opartej na dokumentach kościoła) argumentacji dla poparcia własnych decyzji w zakresie kształtowania oprawy muzycznej liturgii.	S_U15
U03	Umiejętność godzenia obowiązków muzycznych pełnionych podczas liturgii z wymogami dotyczącymi stosownego zachowania, jakie stawiane są uczestnikom liturgii przez szczegółowe przepisy kościelne.	S_U17

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)		
K01	Umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji oraz przyjmowania niezależnej postawy artystycznej w służbie muzyki kościelnej w zgodzie z kanonem estetycznym muzyki sakralnej.	S_K03
K02	Rozumienie konieczności wypełniania swych obowiązków muzycznych na najwyższym poziomie zaangażowania zarówno pod względem wykonawczym, emocjonalnym, jak i duchowym. Świadomość odpowiedzialności oraz wagi wykonywanej przez siebie pracy dla dobra kościoła oraz	S_K01 S_K04

¹ Efekty kształcenia – definiowane w oparciu o kierunkowe (specjalnościowe) efekty kształcenia

	kultury.	
K03	Umiejętność włączenia wszystkich uczestników liturgii bezpośrednio związanych z oprawą muzyczną (organista, chór, schola, kantor, psalterzysta, wierni) do właściwej pod względem celów oraz funkcji celebracji liturgii.	S_K11 S_K12

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU

Semestr I	Liczba godzin
1. Liturgia – etymologia i znaczenie słowa, próby definicji.	1
1. Muzyka w służbie kościoła – terminologia (m. religijna, kościelna, sakralna, liturgiczna). Jej cele, przymioty i funkcje.	2
2. Muzyka liturgiczna w kategorii znaku.	1
3. Dokumenty kościoła dotyczące muzyki przed Vaticanum II.	2
4. Sobór Watykański II, Konstytucja o świętej liturgii Sacrosanctus Concilium. Dokumenty oraz odnowione księgi liturgii rzymskiej po Soborze Watykańskim II.	3
5. Zgromadzenie liturgiczne – dialog między Bogiem a człowiekiem (muzyka liturgiczna a formy proklamacji słowa Bożego, formy modlitwy liturgicznej, postawy, gesty, czynności).	4
6. Rok liturgiczny (omówienie układu roku liturgicznego: Triduum Paschalne, Okres Wielkanocny, Okres Wielkiego Postu, Okres Narodzenia Pańskiego, Okres Adwentu, Okres Zwykły – Święta Pańskie w Okresie Zwykłym)	2
Semestr II	Liczba godzin
7. Rok liturgiczny – c.d.	5
8. Prioprium de tempore – Niedziela najstarszym i pierwszym dniem świątecznym.	3
9. Prioprium de sanctis – Misterium Chrystusa w Świętych.	2
10. Układ oraz forma mszy trydenckiej.	3
11. Struktura odnowionej Liturgii godzin.	2
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia	

Metody kształcenia

<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład problemowy, 2. Wykład konwersatoryjny, 3. Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, 4. Praca z tekstem i dyskusja
--

Weryfikacja efektów kształcenia

Metody weryfikacji	Nr efektu ²
1. Realizacja zleconego zadania	W02, W03, U01, U03, K01, K02, K03
2. Kolokwium pisemne	W01, W04, W05, U02.

Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji³

Nr efektu kształcenia	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
W01	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	1 – 4	2
W02	2, 3, 4, 10	1 – 4	1
W03	4, 5	1 – 4	1
W04	6, 7, 8, 9, 10, 11	1 – 3	2
W05	6, 7, 8, 9, 10	1 – 3	2
U01	4 – 11	1 – 4	1
U02	1 – 11	1 – 4	2
U03	4, 5, 6, 8, 9, 10	1 – 4	1
K01	2 – 11	1 – 4	1
K02	1 – 11	1 – 4	1
K03	4 – 11	1 – 4	1

² odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów kształcenia

³ należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Forma zaliczenia

Po I semestrze: uczestniczenie w wykładach oraz przygotowanie zleconego zadania związanego z zagadnieniami omawianymi podczas I semestru.

Po II semestrze: uczestniczenie w wykładach oraz przestąpienie do kolokwium pisemnego dotyczącego tematów omawianych podczas całego roku akademickiego.

Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%).

Literatura podstawowa

Nadolski, B., *Liturgika*, tom I-IV, Poznań 1992

Leksykon liturgii, opr. Nadolski, B., Poznań 2006

Kunzler, M., *Liturgia kościoła*, Poznań 2006

Pawlak I., *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła*. Lublin 2000

Sobór Watykański II – Konstytucja o Świętej Liturgii *Sacrosanctum Concilium* 1963

Instrukcja Świętej Kongregacji Obrzędów *Musicam Sacram* 1967

Instrukcja Episkopatu Polski o muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II 1979

Kongregacja Kultu Bożego – *Nowe Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*, Poznań 2004

Kongregacja Kultu Bożego – *Ogólne Wprowadzenie do Liturgii Godzin*, Poznań 1992

Harper J., *Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku*, Kraków 2002

Literatura uzupełniająca

J. Ratzinger, *Nowa pieśń dla Pana*, Znak, 1999

J. Ratzinger, *Das Fest des Glaubens*, Einsiedeln, 1993

J. Ratzinger, *Der Geist der Liturgie*, 2000

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	30
Przygotowywanie się do zajęć	5
Praca z literaturą	15
Konsultacje	0
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	0
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	10
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	1	1	-	-	-	-
Ilość godzin w tygodniu	1	1	-	-	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	-	-	-	-

Możliwości kariery zawodowej

Muzyk kościelny: organista, dyrygent chóru, scholi, kantor, osoba odpowiedzialna za dobór oraz wykonanie śpiewów zgromadzenia wiernych podczas liturgii, psalterzysta.